

РЭФЕРАТ

Трусевіча Кірыла Сяргеевіча

Тэма: Грамадска-палітычныя рухі ў Беларусі (60-90-я гг. XIX ст.)

Ключавыя словы: народніцтва, сацыял-рэвалюцыянеры, лібералізм, кансерватызм, рэформа, Гоман, Народная воля, Чорны перадзел, палітыка ўладаў, сацыялізм, паўстанне 1863 г., заходнерусізм.

Акутуальнасць. Адсутнасць сістэмазаванага вывучэння па пытанню грамадска-палітычных рухаў вызначанага перыяду. У савецкіх умовах увага надавалася ў асноўным толькі рэвалюцыйнаму накірунку. Кансерватызм не разглядаўся як цэласты палітычны рух, а лібералізм трактаваўся як вузкая плынь.

Мэта дыпломнай работы – вызначыць уплыў кансерватыўнага, ліберальнага і рэвалюцыйна-дэмакратычнага руху ў 60-90-х гг. XIX ст. на грамадска-палітычнае развіццё Беларусі. **Аб’ект працы** – грамадска-палітычныя рухі ў 60-90-я гг. XIX ст. **Прадмет працы** – развіццё кансерватыўнага, ліберальнага і рэвалюцыйна-дэмакратычнага рухаў. **Метадалагічнай асновай** дыпломнай работы сталі прынцыпы аб’ектывізму, гістарызму, сістэмнасці і каштоўнасны падход.

Асноўныя палажэнні, якія выносяцца на абарону. Змена грамадска-палітычнай сітуацыі ў краіне была звязана з пачаткам праўлення імператара Аляксандра II, які ўсвядоміў неабходнасць правядзення рэформаў, у першую чаргу, адмены прыгоннага права. У канцы XIX ст. самым развітым накірункам грамадска-палітычнага жыцця быў рэвалюцыйна-дэмакратычны, які перайшоў у арганізацыйны рух і змог аб’яднаць вакол сябе шырокія колы насельніцтва. Беларускі нацыянальны рух узняўся на якасна новы ўзровень. Дзякуючы шэрагу гурткоў, такіх як гоманаўцы, у ім зарадзіўся палітычны кампанент. Размах грамадскай дзейнасці выклікаў занепакоенасць дзяржаўна-паліцэйскіх структур, якія імкнуліся абмежаваць іх дзейнасць. Развіццё сацыялістычнага руху прывяло да ўзнікнення абсалютна новага тыпу арганізацый – палітычных партый з жорсткай цэнтралізацыяй і шэрагам дапаможных структур. У гэты ж час адбываліся кансалідацыя і афармленне ліберальнага руху. Кансерватыўныя настроі па-ранейшаму існавалі ў грамадстве, але палітычны кансерватызм яшчэ не аформіўся выразна ў грамадска-палітычнай думцы.

Структура і аб’ём дыпломнай працы. Дыпломная праца складаецца з уводзін, чатырох главаў, заключэння, спіса выкарыстаных крыніц і літаратуры. Агульны аб’ём 70 старонак. З іх: спіс выкарыстаных крыніц і літаратуры – 4, рэферат на рускай, беларускай і англійскай мове – 3.

РЕФЕРАТ

Трусевича Кирилл Сергеевича

Тема: Общественно-политические движения в Беларуси (60-90-е гг. XIX в.)

Ключевые слова: народничество, социал-революционеры, либерализм, консерватизм, реформа, Гомон, Народная воля, Чёрный передел, палитика царизма, социализм, восстание 1863 г., западнорусизм.

Актуальность. Отсутствие систематического исследования по вопросу общественно-политических движений в 60-90-е гг. XIX в. У советских условиях внимание уделялось в основном только революционному направлению. Консерватизм не рассматривался как целостное политическое движение, а либерализм трактовался как узкое направление.

Цель дипломной работы – определить влияние консервативного, либерального и революционно-демократического движения в 60-90-е гг. XIX в. на общественно-политическое развитие Беларуси. **Объект работы** – общественно-политические движения в 60-90-е гг. XIX в. **Предмет работы** – развитие консервативного, либерального и революционно-демократического движений. **Методологической основой** дипломной работы стали принципы объективности, историзма, системности и ценностного подхода.

Основные положения, выносимые на защиту. Смена общественно-политической ситуации в стране была связана с началом правления императора Александра II, который осознал необходимость проведения реформ, в первую очередь, отмены крепостного права. В конце XIX в. самым развитым направлением общественно-политической жизни был революционно-демократический, который перешёл в организационное движение и смог объединить вокруг себя широкий круг населения. Белорусское национальное движение поднялось на качественно новый уровень. Благодаря ряду кружков, таких как гомоновцы, в нём зародился политический компонент. Развитие социалистического движения привело к возникновению абсолютно нового типа организации – политической партии с жёсткой централизацией и рядом вспомогательных структур. В это время происходила консолидация и оформление либерального движения. Консервативные настроения по-прежнему существовали в общественно-политической мысли.

Структура и объем дипломной работы. Дипломная работа состоит из введения, четырех глав, заключения, списка использованных источников и литературы. Общий объем работы 70 страниц. Из них: список источников и литературы — 4, реферат на русском, белорусском и английском языках — 3.

ABSTRACT

Kiryl Trusevich

Thesis: Socio-political movements in Belarus (60-90th of the XIX c.)

Keywords: socialist-revolutionaries, liberalism, conservatism, socialism, reform, narodniks, Narodnaya Volya, Chorny peredel, the January uprising, Homan, government policy.

Relevance: As analytical surveys show that the problem hasn't been solved yet. In Soviet times researchers have investigated first of all revolutionary movement and considered liberals and conservators activity was minor.

The aim of this study is to determine the influence of the conservative, liberal and revolutionary movements in the 60-90th of the XIX century on the socio-political development of Belarus. **The object of the research** is socio-political movements in the 60-90th of the XIX century and development of liberal, conservative and revolutionary fields.

Research methods: objectivism, historicism, systemic and value approach.

The work touches upon the change in the socio-political situation in the country what was associated with the beginning of the reign of Emperor Alexander II. He realized the need of reforms, first of all the abolition of serfdom. Revolutionary-democratic movement was the most developed at the end of the XIX century in a socio-political life. It transformed into the organizational movement and was able to unite around itself a wide range of people. The Belarusian national movement has risen to a qualitatively new level. The political component was originated in it with help of organizations such as Homon. The growth of public activity aroused the concern of state-police structures which aimed to limit their activities. The development of the socialist movement led to the creation of an entirely new type of organization - a political party with rigid centralization and a number of auxiliary structures. The consolidation and registration of the liberal movement took place at this time. Conservative moods still existed as a socio-political thought.

Structure. Diploma work "Socio-political movements in Belarus (60-90th of the XIX c.)" consists of the introduction, four chapters, the conclusion and bibliography. The amount of work is 70 pages. The work includes 4 pages of bibliography and 3 pages of abstracts on belarusian, russian and english. List of references contains 60 items.